

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Kądziołka

Protokolant: Monika Mackiewicz

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w J. na rzecz powoda syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 5255,91 zł (pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt jeden groszy) z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym do dnia zapłaty:

- od kwoty 1512,95 zł (tysiąc pięćset dwanaście złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy)

od dnia 13 czerwca 2010 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 3742,96 zł (trzy tysiące siedemset czterdzieści dwa złote dziewięćdziesiąt sześć groszy) od dnia 18 lipca 2010 roku do dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanej na rzecz powoda ustawowe odsetki liczone w następujący sposób:

- od kwoty 870,79 zł (osiemset siedemdziesiąt złotych siedemdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 26 maja 2010 roku do dnia 20 lipca 2010 roku,

- od kwoty 878,40 zł (osiemset siedemdziesiąt osiem złotych czterdzieści groszy)

od dnia 29 maja 2010 roku do dnia 20 lipca 2010 roku,

- od kwoty 80.099,20 zł (osiemdziesiąt tysięcy dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia groszy) od dnia 13 czerwca 2010 roku do dnia 21 lipca 2010 roku,

- od kwoty 7004,59 zł (siedem tysięcy cztery złote pięćdziesiąt dziewięć groszy)

od dnia 19 czerwca 2010 roku do dnia 21 lipca 2010 roku,

- od kwoty 441,59 zł (czteryście czterdzieści jeden złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 19 czerwca 2010 roku do dnia 21 lipca 2010 roku,

- od kwoty 4967,61 zł (cztery tysiące dziewięćset sześćdziesiąt siedem złotych sześćdziesiąt jeden groszy) od dnia 25 czerwca 2010 roku do dnia 21 lipca 2010 roku,

- od kwoty 878,40 zł (osiemset siedemdziesiąt osiem złotych czterdzieści groszy)

od dnia 25 czerwca 2010 roku do dnia 21 lipca 2010 roku,

- od kwoty 935,74 zł (dziewięćset trzydzieści pięć złotych siedemdziesiąt cztery grosze) od 18 lipca 2010 roku do dnia 28 lipca 2010 roku

- od kwoty 19080,21 zł (dziewiętnaście tysięcy osiemdziesiąt złotych dwadzieścia jeden groszy) od dnia 18 lipca 2010 roku do dnia 30 lipca 2010 roku,

- od kwoty 14213,13 zł (czternaście tysięcy dwieście trzynaście złotych trzynaście groszy) od dnia 18 lipca 2010 roku do dnia 30 lipca 2010 roku,

- od kwoty 2006,11 zł (dwa tysiące sześć złotych jedenaście groszy)

od dnia 18 lipca 2010 roku do dnia 28 lipca 2010 roku,

- od kwoty 15001,69 zł (piętnaście tysięcy jeden złoty sześćdziesiąt dziewięć groszy)

od dnia 18 lipca 2010 roku do dnia 30 lipca 2010 roku,

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3126,07 zł (trzy tysiące sto dwadzieścia sześć złotych siedem groszy) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 107/13

UZASADNIENIE

Powód Syndyk Masy Upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniósł o zasądzenie od pozwanej spółki komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” z siedzibą w J. kwoty 167.005,75 zł z odsetkami ustawowymi od kwot i dat wymienionych w pozwie oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w ramach stałej współpracy spółka (...) dostarczała pozwanej elementy wyposażenia sklepów. Łączna wartość zrealizowanych na zlecenia pozwanej zamówień wyniosła 234.605,85 zł. Pomimo prawidłowego wykonania wszystkich dostaw pozwana nie uregulowała części należności wynikających z objętych pozwem 12 faktur VAT o numerach : (...).

W piśmie procesowym z dnia 7 maja 2013 roku pełnomocnik powoda sprecyzował żądanie pozwu wskazując, że niniejszym pozwem dochodzi wskazanej w pozwie kwoty 167.005,75 zł z odsetkami od kwot i dat wymienionych w pozwie - z wyjątkiem żądania wyrażającego się kwotą 878,79 zł z odsetkami od dnia 24 maja 2010 roku, zamiast którego powód żąda kwoty 878,40 zł z odsetkami od dnia 24 maja 2010 roku.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana zarzuciła, że opisane w pozwie roszczenie nie istnieje, bowiem dochodzone przez powoda wierzytelności z 11 faktur wygasły na skutek ich zaspokojenia przez pozwaną, dokonanego poprzez wpłatę na rachunek (...) spółki (...) bądź na rachunek bankowy organów egzekucyjnych, w związku z dokonanymi zajęciami wierzytelności tej spółki. W stosunku do należności objętej fakturą VAT o numerze (...) pozwana zaprzeczyła temu, że usługa w opisana w tej fakturze została wykonana na jej rzecz.

Z „najdalej posuniętej ostrożności procesowej” pozwana zaprzeczyła, że faktury załączone do pozwu zostały jej kiedykolwiek doręczone.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. pozostawała w stałych stosunkach gospodarczych z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” spółką komandytową z siedzibą w J.. W ramach tych stosunków spółka (...) dostarczała elementy wyposażania sklepów, np. podesty, stoły, biurka, kontenery, szafy. Dostawy realizowane były na potrzeby wyposażenia sklepów spożywczych mieszczących się między innymi w miejscowościach: J., W., W., T., G., G., T., (...), B., P., Ł., W., S., C., D., W. i B..

Spółki (...) i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” raz do roku podpisywały umowę ramową, w której ustalały warunki dostawy i warunki płatności. Umowa regulowała między innymi termin płatności, który liczony był od dnia doręczenia spółce komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” faktury VAT wystawianej przez spółkę (...) za dostarczone towary. Zgodnie z umową spółka (...) zobowiązana była dostarczać towar własnym transportem.

Pracownicy biura spółki (...) wysyłali faktury pocztą bądź przesyłką kurierską w tym samym dniu, w którym faktura była wystawiana.

Prezesem zarządu spółki (...) L. był T. B..

dowód : zeznania T. B. – karta 118-119

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

W 2010 roku spółka (...) utraciła płynność finansową, nie była w stanie na bieżąco regulować wszystkich swoich zobowiązań.

Spółka zaczęła zwalniać pracowników – w czerwcu 2010 roku zwolnienia objęły 80 % zatrudnionych osób.

dowód : zeznania T. B. – karta 118-119

W dniu 13 maja 2010 roku Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego wystosował do spółki komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” zawiadomienie nr (...) o zajęciu prawa majątkowego. W piśmie tym wezwał spółkę komandytową – jako dłużnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. – aby należne od niej kwoty z tytułu wzajemnych rozliczeń bez zgody organu egzekucyjnego nie uiszczala zobowiązanej spółce (...), lecz przekazała je organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności objętych tytułami egzekucyjnymi wystawionymi przez Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego na łączną kwotę wynoszącą wraz z odsetkami 163.533,54 zł.

W odpowiedzi na powyższe zawiadomienie w piśmie z dnia 20 maja 2010 roku spółka komandytowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” poinformowała, że dłużnikowi - spółce (...) - w chwili obecnej nie należy się od spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” żadna „wymagalna wierzytelność”. W związku z powyższym spółka odmówiła uiszczenia wskazanej w zajęciu kwoty. Nadto zaznaczyła, że udzieli informacji o powstaniu kolejnych wymagalnych zobowiązań. Wskazała również, że uprzednio wpłynęło do spółki zajęcie komornicze o sygnaturze KM (...), uchylone decyzją z dnia 22 marca 2010 roku przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szczecinie R. W..

dowód: zawiadomienie z dnia 13.05.2010 r. - karta 71

piśmo spółki (...) z dnia 20.05.2010 r. - karta 72

W okresie od 20 kwietnia do 17 czerwca 2010 roku spółka (...) wystawiła za towary dostarczone spółce komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” następujące faktury VAT:

1. faktura VAT nr (...) na kwotę 870,79 zł z dnia 20 kwietnia 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 30 dni, tj. do dnia 20 maja 2010 r.
2. faktura VAT nr (...) na kwotę 878,40 zł z dnia 23 kwietnia 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 30 dni, tj. do dnia 23 maja 2010 r.
3. faktura VAT nr (...) na kwotę 81.612,15 zł z dnia 10 maja 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 14 dni, tj. do dnia 24 maja 2010 r.
4. faktura VAT nr (...) na kwotę 7.004,97 zł z dnia 14 maja 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 14 dni, tj. do dnia 28 maja 2010 r.
5. faktura VAT nr (...) na kwotę 6.286,17 zł z dnia 17 maja 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 14 dni, tj. do dnia 31 maja 2010 r.
6. faktura VAT nr (...) na kwotę 4.967,61 zł z dnia 17 maja 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 14 dni, tj. do dnia 31 maja 2010 r.
7. faktura VAT nr (...) na kwotę 878,40 zł z dnia 18 maja 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 14 dni, tj. do dnia 1 czerwca 2010 r.
8. faktura VAT nr (...) na kwotę 15.574,24 zł z dnia 10 czerwca 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 7 dni, tj. do dnia 17 czerwca 2010 r.
9. faktura VAT nr (...) na kwotę 20.269,06 zł z dnia 10 czerwca 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 7 dni, tj. do dnia 17 czerwca 2010 r.
10. faktura VAT nr (...) na kwotę 15.148,87 zł z dnia 10 czerwca 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 7 dni, tj. do dnia 17 czerwca 2010 r.
11. faktura VAT nr (...) na kwotę 17.943,54 zł z dnia 10 czerwca 2010 roku, z terminem płatności wyznaczonym na 7 dni, tj. do dnia 17 czerwca 2010 r.

W fakturach wymieniono dostarczony towar z podaniem ilości i ceny każdego rodzaju asortymentu, w niektórych fakturach osobno wymieniono „transport” z podaniem należności za wykonanie umowy w tym zakresie.

Ponadto w fakturze nr (...) jako osobną pozycję ujęto : „przygotowanie (...) cięcie”, natomiast w fakturze nr (...) – „montaż listew cenowych”.

dowód: faktury VAT nr: (...),

(...), (...), (...), (...), (...),

(...), (...) - karta 14-21, 23-25

Dostawa towarów i usług objętych 11 fakturami wystawionymi w okresie od 20 kwietnia do 17 czerwca 2010 roku została przez spółkę (...) zrealizowana.

fakt przyznany przez pozwaną w odpowiedzi na pozew

Ponadto w dniu 10 czerwca 2010 roku spółka (...) obciążyła spółkę komandytową (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” fakturą VAT nr (...) na kwotę 15.372 zł, z terminem płatności wyznaczonym na 7 dni, tj. do dnia 17 czerwca 2010 roku. Faktura została wystawiona za usługę opisaną jako „montaż – ryczałt T.” i „montaż – ryczałt G.”.

Usługa taka nie została spółce (...) zlecona, nie została też wykonana.

dowód: faktura VAT nr (...) – karta 22

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

W dniu 14 lipca 2010 roku spółka komandytowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” odnosząc się do zawiadomienia nr (...) z dnia 13 maja 2010 roku poinformowała Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego o tym, że w chwili obecnej wymagalna wierzytelność dłużnika spółki (...) wynosi łącznie 77.451,63 zł i jest niższa od wartości zajętej wierzytelności. W związku z tym spółka komandytowa zobowiązała się uiszczyć część kwoty wskazanej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w piśmie z dnia 13 maja 2010 roku, tj. kwotę 77.451,63 zł na konto podane w zajęciu.

dowód: pismo spółki (...) z dnia 14.07.2010 r. - karta 73

W dniu 19 lipca 2010 roku Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego wystosował do spółki komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” kolejne zawiadomienie o numerze (...). W piśmie tym wezwał spółkę komandytową – jako dłużnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. – aby należne od niej kwoty z tytułu wzajemnych rozliczeń bez zgody organu egzekucyjnego nie uiszczala zobowiązanej spółce (...), lecz przekazała je organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności objętych tytułami egzekucyjnymi wystawionymi przez Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego na łączną kwotę wraz z odsetkami 2.252,22 zł.

dowód: zawiadomienie z dnia 19.07.2010 r. - karta 96-97

(...) spółki komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” wykorzystuje program komputerowy do rozliczeń finansowo-księgowych. Program pozwala drukować rozliczenia wobec poszczególnych kontrahentów w formie tabelarycznej, z podaniem danych dotyczących każdej rozliczanej transakcji, według różnych kryteriów.

Pracownikami księgowości spółki komandytowej są między innymi R. M. oraz K. P..

dowód: zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

W związku z zajęciem wierzytelności spółki (...) (...) (...) z dnia 13 maja 2010 roku spółka komandytowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” zapłaciła Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego kwotę 77.451,63 zł. Polecenie przelewu złożono w dniu 19 lipca 2010 roku, w systemie finansowo-księgowym spółki odnotowano, że wpłata wpłynęła na konto naczelnika w dniu 20 lipca 2010 roku.

R. M. oraz K. P. podpisali wydruk z systemu finansowo-księgowego spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” obejmujący zestawienie faktur spółki (...) na łączną kwotę 77.451,63 zł zapłaconych Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego.

dowód: dokument elektroniczny – karta 74

wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 76

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

Wystawione przez spółkę (...) faktury VAT o numerach (...) zostały w całości zapłacone w ramach wpłaty, która wpłynęła na konto naczelnika w dniu 20 lipca 2010 roku.

Wydruk z systemu finansowo-księgowego podpisany przez R. M. oraz K. P. wskazuje, że faktury te zaspokojono odpowiednio w kwotach : 870,79 zł, 878,40 zł.

W kolumnie „data płatności” dla faktury (...) wskazano dzień – 26 maja 2010 roku, dla faktury (...) - 29 maja 2010 roku.

dowód: wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 76

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

W dniu 21 lipca 2010 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” zapłaciła na rachunek spółki (...) kwotę 118.903,73 zł.

W tytule przelewu wskazano następujące faktury: (...), (...), (...), (...), (...), (...) zamieszczono także zapis o treści: „Z.. W., (...) obcy numer referencyjny # (...) *1”.

dowód: wyciąg nr 7 z rachunku bankowego - karta 77

Faktura VAT o numerze (...), wystawiona na kwotę 81.612,15 zł została zapłacona przelewem dokonany w dniu 21 lipca 2010 roku do kwoty 80.099,20 zł.

R. M. oraz K. P. podpisali wydruk z systemu finansowo-księgowego obejmujący rozliczenie faktury VAT o numerze (...). Wydruk wskazuje, że w dniu 21 lipca 2010 roku zapłacono kwotę 80.099,20 zł oraz że w odniesieniu do kwoty 1.512,95 zł dokonano „wstrzymania”.

W kolumnie „data płatności” dla faktury (...), wskazano dzień – 13 czerwca 2010 roku.

dowód: wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 79

wyciąg nr 7 z rachunku bankowego - karta 77

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

O „wstrzymaniu” płatności określonej kwoty decydują pracownicy innych działów, pracownicy księgowości otrzymują jedynie informację, że określona kwota ma zostać „wstrzymana”, tj. ma nie być zapłacona. Najczęściej przyczyną „wstrzymania” jest sytuacja, gdy część towaru z faktury nie zostanie dostarczona bądź gdy zgłaszane są reklamacje. Pracownicy księgowości nie są informowani o przyczynie „wstrzymania”, mogą jedynie domniemywać, że podstawą „wstrzymania” jest brak bądź reklamacja części towaru.

dowód: zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

Faktury VAT o numerach (...) zostały w całości zapłacone przelewem dokonany w dniu 21 lipca 2010 roku (w ramach wpłaty na kwotę 118.903,73 zł).

R. M. oraz K. P. podpisali dwa wydruki z systemu finansowo-księgowego obejmujące rozliczenie faktur VAT zapłaconych w dniu 21 lipca 2010 roku poprzez przelanie na rachunek spółki (...) kwoty 118.903,73 zł.

W wydruku wskazano, faktury VAT o numerach (...) zostały zapłacone w całości - zaspokojono je odpowiednio w kwotach: 7004,97 zł, 4967,61 zł, 878,40 zł;

W kolumnie „data płatności” dla tych faktur wskazano odpowiednio daty: 19 czerwca 2010 roku, 25 czerwca 2010 roku, 25 czerwca 2010 roku.

dowód: wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 78 oraz 80

wyciąg nr 7 z rachunku bankowego - karta 77

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

W związku z zajęciem wierzytelności spółki (...) nr (...) (...) z dnia 13 maja 2010 roku spółka komandytowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” zapłaciła Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego kolejną kwotę - 47.913,41 zł. Polecenie przelewu złożono w dniu 19 lipca 2010 roku.

R. M. oraz K. P. podpisali dwa wydruki z systemu finansowo-księgowego w którym wskazali, na poczet jakich wierzytelności spółki (...) została dokonana wpłata w wysokości 47.913,41 zł.

W pierwszym wydruku wskazano, że wpłaty tej dokonano w związku z wierzytelnościami spółki (...) z dwóch faktur: o numerze (...) wystawionej na kwotę 42.068,83 zł oraz o numerze 290/05 wystawionej na kwotę 6.286,17 zł.

Suma wierzytelności z tych dwóch faktur wyniosła 48.355 zł, w kolejnym wydruku podpisanym przez R. M. oraz K. P. wskazano więc, że po rozliczeniu zajęcia wierzytelności dokonanego przez Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego do zapłaty pozostaje kwota 441,59 zł – była to kwota niezaspokojona w ramach wpłaty dokonanej naczelnikowi z faktury o numerze (...).

Kwota 441,59 zł z faktury o numerze (...) została zapłacona spółce (...) na jej rachunek bankowy w ramach przelewu dokonanego w dniu 21 lipca 2010 roku na kwotę 118.903,73 zł – wpłaty tej dotyczy zapis w tytule przelewu o treści: „Z.. W.. (...) obcy numer referencyjny # (...) *1”.

W wydrukach z systemu finansowo-księgowego obejmujących rozliczenie faktur VAT zapłaconych w dniu 21 lipca 2010 roku poprzez przelanie na rachunek spółki (...) kwoty 118.903,73 zł kwota 441,59 zł została w rubryce „referencja” ujęta jako „Z.. W.. (...), stąd zapis w tytule przelewu dokonanego w dniu 21 lipca 2010 odwołujący się do obcego „numeru referencyjnego”.

W wydrukach z systemu finansowo-księgowego w kolumnie „data płatności” dla faktury (...) wskazano dzień – 19 czerwca 2010 roku.

dowód: dokument elektroniczny – karta 81

wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 82

wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 83

wyciąg nr 7 z rachunku bankowego - karta 77

wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 80 oraz 78

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

W dniu 21 lipca 2010 roku doręczono spółce komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” pismo datowane na dzień 14 lipca 2010 roku, w którym Komornik Sadowy przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie B. B. zawiadomił o zajęciu wierzytelności w postępowaniu KM (...), wszczętym na wniosek wierzyciela A. N. przeciwko dłużnikowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., z tytułu wykonawczego opiewającego na kwotę należności głównej w wysokości 33.896,69 zł, odsetek w wysokości 2.708,42 zł wyliczonych na dzień 14 lipca 2010 roku oraz kosztów (w tym 2.841 zł - koszty procesu, 2.400 zł koszty zastępstwa w egzekucji, 89,76 zł - wydatki). W zajęciu wskazano, że obejmuje ono również dalsze odsetki za zwłokę w wysokości 12,08 zł dziennie wraz z należną od nich opłatą egzekucyjną w wysokości 15 % oraz że do każdej przekazywanej kwoty należy doliczyć opłatę stosunkową w wysokości 15 % kwot przekazywanych oraz opłatę za przelew 1 zł.

Komornik na podstawie art. 895 k.p.c. dokonał zajęcia wierzytelności dłużnika należnych mu od spółki komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” i jednocześnie wezwał dłużnika zajętej wierzytelności do złożenia oświadczenia, czy dłużnikowi należy się zajęta wierzytelność, czy uznaje zajęte prawo i kiedy nastąpi wypłata zajętej wierzytelności.

dowód: pismo - zajęcie wierzytelności z dnia 14.07.2010 r. - karta 87

W dniu 28 lipca 2010 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” zapłaciła na rachunek spółki (...) kwotę 33.385,05 zł.

W tytule przelewu wskazano następujące faktury: (...) oraz (...) zamieszczono także zapis o treści: „obcy numer referencyjny # (...)”^{*1}”.

dowód: wyciąg nr 7 z rachunku bankowego - karta 84

Faktura VAT o numerze (...), wystawiona na kwotę 15.574,24 zł została zapłacona do kwoty 14.683,50 zł przelewem dokonanym w dniu 28 lipca 2010 roku (w ramach wpłaty kwoty 33.385,05 zł).

R. M. oraz K. P. podpisali dwa wydruki z systemu finansowo-księgowego: pierwszy wskazujący, że wpłata w wysokości 33.385,05 zł obejmuje wierzytelności z faktury (...) na kwotę 18.746,55 zł oraz z faktury (...) na kwotę 14.683,50 zł, drugi obejmujący rozliczenie faktury (...) – w którym wskazano, że należność z faktury (...) została zapłacona do kwoty 14.683,50 zł, natomiast w zakresie kwoty 935,74 zł dokonano „wstrzymania”.

W kolumnie „data płatności” dla faktury (...) wskazano dzień 18 lipca 2010 roku.

dowód: wyciąg nr 7 z rachunku bankowego - karta 84

wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 85

wydruk z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki – karta 86

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

Ponadto w dniu 28 lipca 2010 roku spółka komandytowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” przelała na rachunek Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego kwotę 2.006,11 zł w związku z zajęciem wierzytelności dłużnika spółki (...) nr (...) (...).

Następnie w dniu 30 lipca 2010 roku spółka komandytowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” zapłaciła na rachunek Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie kwotę 48.295,03 zł, w tytule przelewu wskazując sygnaturę : KM (...).

W dniu 25 sierpnia 2010 roku spółka komandytowa zapłaciła na rachunek spółki (...) kwotę 253,11 zł w tytule przelewu wskazując fakturę nr (...).

dowód: dokument elektroniczny - karta 98

dokument elektroniczny - karta 90

wyciągi nr 8 z rachunku bankowego - karta 101

Wpłaty kwot: 2.006,11 zł na rachunek Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego, 48.295,03 zł na rachunek komornika oraz 253,11 zł na rachunek spółki (...) zostały dokonane w związku z trzema fakturami VAT: (...), (...), (...).

Z każdej z tych trzech faktur dokonano „wstrzymania” kwoty 935,74 zł.

R. M. oraz K. P. podpisali wydruki z systemu finansowo-księgowego obrazujące rozliczenie każdej z trzech faktur o numerach (...) oraz wydruki obrazujące sposób rozliczenia wpłat na rachunek komornika i Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego

Faktura nr (...) wystawiona na kwotę 17.943,54 została zapłacona naczelnikowi i komornikowi do kwoty 17.007,80 zł, w zakresie kwoty 935,74 zł dokonano „wstrzymania”. Potwierdza to wydruk z systemu finansowo-księgowego obrazujący rozliczenie faktury nr (...).

Wydruk z systemu finansowo-księgowego obrazujący rozliczenie wpłaty dokonanej komornikowi wskazuje, że z faktury nr (...) komornikowi zapłacono 15.001,69 zł. Kolejny wydruk oznaczony jako „referencja” (...) wskazuje, że Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego zapłacono z faktury (...) kwotę 2.006,11 zł.

Faktura nr (...) wystawiona na kwotę 15.148,87 zł została zapłacona komornikowi do kwoty 14.213,13 zł, w zakresie kwoty 935,74 zł dokonano „wstrzymania”. Potwierdza to wydruk z systemu finansowo-księgowego obrazujący rozliczenie faktury nr (...) oraz wydruk dotyczący rozliczenia wpłaty z trzech faktur : (...), (...), (...).

Faktura nr (...) wystawiona na kwotę 20.269,06 zł została zapłacona komornikowi do kwoty 19.333,32 zł, w zakresie kwoty 935,74 zł dokonano „wstrzymania”. Potwierdza to wydruk z systemu finansowo-księgowego obrazujący rozliczenie faktury nr (...). Wpłata w wysokości 19.333,32 zł została dokonana do kwoty 19.080,21 na rachunek komornika oraz w zakresie kwoty 253,11 zł na rachunek spółki (...).

W kolumnie „data płatności” dla faktur (...) wskazano dzień – 18 lipca 2010 roku. Kolumna „data płatności” określa też datę dokonania „wstrzymania”, którą dla trzech wymienionych faktur był dzień 16 lipca 2010 roku.

dowód: wydruk z systemu finansowo-księgowego dot. faktury (...) – karta 92

wydruk z systemu finansowo-księgowego dot. rozliczenia 3 faktur : – karta 95

wydruk z systemu (...) – karta 99

wydruk z systemu finansowo-księgowego dot. faktury (...) – karta 93

wydruk z systemu finansowo-księgowego dot. faktury (...) – karta 94

zeznania R. M. – karta 119-120 oraz 145 verte

zeznania K. P. – karta 120-121

W dniu 22 lipca 2010 roku Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego wystosował do spółki (...) zawiadomienie o uchyleniu zajęcia z dnia 13 maja 2010 r., nr (...) (...), z powodu uregulowania należności objętych zajęciem. Pismo doręczono spółce (...) w dniu 28 lipca 2010 roku.

dowód: zawiadomienie z dnia 22.07.2010 r. - karta 75

Postanowieniem z dnia 15 października 2010 roku Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie w sprawie XII GU 100/10 ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Upadłość ogłoszono na wniosek dłużnika spółki (...). Pracownicy (...) spółki (...) przygotowali spis podmiotów zobowiązanych wobec spółki (...), który obejmował między innymi wykaz wierzytelności spółki wobec spółki komandytowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

dowód: postanowienie z dnia 15.10.2010 r., sygn. XII GU 100/10 - karta 9-13

zeznania T. B. – karta 118-119

W piśmie z dnia 4 kwietnia 2011 roku działający w imieniu syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości w S. pełnomocnik wezwał spółkę komandytową (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” do zapłaty należności w wysokości 234.605,85 zł z tytułu niezapłaconych faktur VAT o numerach: (...).

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 04.04.2011 r. - karta 26

Syndyk masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości w S. wniósł do Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w P. wniosek o zawiązekanie do próby ugodowej przeciwnika spółkę spółki komandytową (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 25 maja 2012 roku, pełnomocnik przeciwnika wskazał na brak możliwości zawarcia ugody i oświadczył, że wszelkie należności dochodzone przez wnioskodawcę zostały uiszczone bezpośrednio na jego rzecz bądź na rzecz organów egzekucyjnych w skutek dokonanych zajęć wierzytelności.

dowód: protokół posiedzenia Sądu z dnia 25.05.2012 r., X GCo 50/12 - karta 32

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo uzasadnione.

Powód syndyk masy upadłości spółki (...) zgodnie z art. 353 § 1 k.c. domaga się od pozwanej spełnienia świadczenia pieniężnego w związku z wykonaniem umów, zawartych i wykonanych przez spółkę (...) przed ogłoszeniem upadłości. W pozwie wskazano, że na mocy tych umów spółka (...) dostarczała pozwanej towary w postaci elementów wyposażenia sklepów. Roszczenie dochodzone pozwem zostało potwierdzone przez 12 załączonych do pozwu faktur VAT, wystawionych przez spółkę (...) w okresie od 20 kwietnia do 10 czerwca 2010 roku.

W treści 11 załączonych do pozwu faktur wymienione zostały rzeczy będące przedmiotem umów z podaniem ich ceny. W tym zakresie umowy, z których powód wywodzi roszczenie o zapłatę ceny, były umowami sprzedaży. W pozwie powód wskazywał, że obowiązkiem spółki (...) było dostarczenie będących przedmiotem sprzedaży rzeczy do sklepów pozwanej (w treści niektórych faktur jako osobną pozycję wymieniono „transport”). Przyjąć więc trzeba, że z przytoczonych przez powoda w celu uzasadnienia żądania okoliczności faktycznych wynika, iż strony zgodnie z art. 547 § 2 k.c. umówiły się w ten sposób, że koszt przesłania (transportu) rzeczy będących przedmiotem sprzedaży ponosi kupujący – pozwana.

Podstawą prawną roszczeń powoda w tym zakresie jest art. 535 k.c. w zw. z art. 547 § 2 k.c.

Ponadto w fakturze nr (...) jako osobną pozycję ujęto : „przygotowanie (...) cięcie”, natomiast w fakturze nr (...) – „montaż listew cenowych”. W tym zakresie umowy łączące strony należy zakwalifikować jako umowy o dzieło. Podstawą prawną roszczeń powoda o zapłatę należności z faktur za tak określone pozycje jest art. 627 k.c.

Jedna z faktur VAT załączonych do pozwu – o numerze (...) – została wystawiona wyłącznie za usługę opisaną w fakturze jako : „montaż – ryczałt T.” i „montaż – ryczałt G.”. Podstawa prawną roszczenia z tej faktury jest art. 627 k.c.

W odpowiedzi na pozew pozwana w odniesieniu do 11 faktur VAT (tj. faktur załączonych do pozwu z wyjątkiem faktury nr (...)) podniosła zarzut spełnienia świadczenia. Pozwana wskazała, że zobowiązania z tych faktur w całości wygasły poprzez fakt zapłaty dokonanej przez pozwaną bezpośrednio spółce (...) lub do rąk organów egzekucyjnych w związku z dokonanymi zajęciami wierzytelności. W dalszej części odpowiedzi na pozew pozwana opisała szczegółowo sposób zaspokojenia każdego zobowiązania potwierdzonego każdą z 11 wymienionych w pozwie faktur VAT. Żadnych innych zarzutów w odniesieniu do tych faktur pozwana nie podniosła, jedynie z „najdalej posuniętej ostrożności procesowej” pozwana zaprzeczyła, że faktury zostały jej kiedykolwiek doręczone.

Taki sposób obrony pozwanej wskazuje, że przyznaje ona fakt, iż zgodnie z art. 353 § 1 k.c. po stronie pozwanej powstał obowiązek zapłaty należności stwierdzonych w 11 załączonych do pozwu fakturach VAT, wniosek o oddalenie powództwa pozwana uzasadnia natomiast powołując się na fakt uregulowania należności z tych faktur w całości.

Inny sposób obrony pozwana zastosowała wobec faktury VAT o numerze (...) wystawionej za usługę oznaczoną jako „montaż”. W odniesieniu do tej faktury pozwana zaprzeczyła, że usługa opisana w fakturze została kiedykolwiek na jej wykonana. Pozwana uznała zatem, że brak jest faktycznych i prawnych podstaw uzasadniających żądanie zapłaty należności z tej faktury.

Postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2013 roku Sąd Okręgowy na podstawie art. 207 § 3 k.p.c. zobowiązał powoda do złożenia pisma przygotowawczego zawierającego stanowisko strony powodowej wobec twierdzeń i zarzutów zawartych w odpowiedzi na pozew, pod rygorem przyjęcia, że powódka przyznaje twierdzenia przytoczone przez stronę pozwaną.

Powód nie złożył żadnego pisma przygotowawczego ani w żaden sposób nie ustosunkował się do twierdzeń i zarzutów zawartych w odpowiedzi na pozew.

W toku procesu przesłuchano świadka T. B. - powołanego przez powoda (prezesa zarządu spółki (...) L. do dnia ogłoszenia upadłości) oraz świadków R. M. i K. P. – powołanych przez pozwaną (pracowników księgowości pozwanej).

Zeznania świadków R. M. i K. P. zostały ocenione jako wiarygodne – świadkowie dokładnie wyjaśnili, w jaki sposób zostały rozliczone należności z 11 faktur załączonych do pozwu, wyjaśnili także jak należy odczytywać załączone do odpowiedzi na pozew wydruki z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki, które zostały przez nich podpisane i obrazują sposób rozliczenia poszczególnych faktur oraz wpłat dokonanych na rzecz organów egzekucyjnych. Zeznania świadków znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym, korespondują z innymi dowodami powołanymi w sprawie, takimi jak polecenia przelewu, wydruki z rachunków bankowych oraz pisma pochodzące od organów egzekucyjnych (w tym dokonane przez te organy zajęcia).

Zeznania świadka T. B. również zostały ocenione jako wiarygodne, jednak świadek ten – w przeciwieństwie do R. M. i K. P. – oświadczył, że nie potrafi odnieść się do należności z poszczególnych faktur, ponieważ nie pamięta okoliczności ich wystawienia. Świadek podał natomiast ogólne zasady współpracy łączącej strony.

W zakresie łączących strony stosunków dotyczących usług związanych z montażem T. B. zeznał, że umowa ramowa zawierana raz na rok przewidywała po stronie spółki (...) zarówno obowiązek dostawy sprzedawanych produktów, jak i ich montaż. W tym zakresie zeznania świadka należało uznać za wiarygodne - za taką oceną zeznań świadka przemawia między innymi stanowisko pozwanej, w odpowiedzi na pozew pozwana nie zaprzeczyła bowiem, że po jej stronie powstał obowiązek zapłaty między innymi należności stwierdzonych w fakturze nr (...) (gdzie jako osobną

pozycję ujęto : „przygotowanie (...) cięcie”) oraz w fakturze nr (...) (gdzie jako osobną pozycję ujęto : „montaż listew cenowych”).

W dalszej części zeznań świadek T. B. opisał zasady wystawiania faktur przez spółkę (...) : wskazał, że podpisany przez kierownika sklepu pozwanej dowód dostawy był dla księgowej (...) L. podstawą do wystawienia faktury za dostarczone towary, natomiast w przypadku świadczenia usług zawierane było przez strony osobne porozumienie, zgodnie z którym wystawiano osobny protokół za montaż.

Analizując zeznania T. B. dostrzec trzeba, że nie potwierdził on jednak faktu wykonania usługi opisanej w spornej fakturze o numerze (...), świadek nie chciał nawet oglądać dokumentów faktur, z góry bowiem założył, że nie będzie potrafił podać okoliczności dotyczących szczegółów ich wystawienia. Tym samym zeznania świadka nie potwierdzają, że usługa opisana w fakturze nr (...) została zlecona i wykonana.

Natomiast świadkowie R. M. i K. P. zdecydowanie zaprzeczyli temu, że pozwana zleciła spółce (...) usługi opisane w fakturze nr (...) dotyczącej montażu.

Mając na uwadze cały materiał dowodowy, w tym opisane wyżej zeznania świadków, a także fakt, że powód nie wypowiedział się do twierdzeń pozwanej zawartych w odpowiedzi na pozew, Sąd uznał więc, że strona powodowa nie udowodniła faktu zlecenia i wykonania usług opisanych w fakturze nr (...). Ciężar udowodnienia tego faktu spoczywał na powodzie, jedynym dowodem potwierdzającym tą okoliczności jest wystawiona przez spółkę (...) i niepodpisana przez przedstawiciela pozwanej faktura VAT. W orzecznictwie podkreśla się, że faktura VAT nie jest dowodem potwierdzającym fakt zawarcia umowy między wymienionymi w niej podmiotami. Powód nie przedstawił porozumienia dotyczącego usługi montażu ani protokołu montażu, a więc dokumentów, o jakich zeznał prezes zarządu spółki (...) L. T. B.. Ponadto – jak już wspomniano – świadek ten nie potwierdził faktu zawarcia umowy montażu usług opisanych w fakturze o numerze (...), natomiast świadkowie R. M. i K. P. zaprzeczyli temu, że pozwana zleciła spółce (...) takie usługi. W tym stanie rzeczy przyjąć należało, że fakt zlecenia i wykonania usługi opisanej w fakturze VAT nr (...) nie został przez powoda udowodniony.

Powództwo w zakresie należności z faktury VAT nr (...) podlegało więc oddaleniu.

Inaczej należało ocenić powództwo w odniesieniu do pozostałych 11 załączonych do pozwu faktur. Jak już wskazano prezentowany w odpowiedzi na pozew sposób obrony pozwanej jest taki, że przyznaje ona fakt powstania po jej stronie obowiązku zapłaty co do całej należności wynikającej z 11 faktur VAT, jednak wywodzi, że zapłata ta została przez nią dokonana.

Powód – mimo wezwania do złożenia pisma przygotowawczego na podstawie art. 207 § 3 k.p.c. – nie wypowiedział się co do twierdzeń pozwanej dotyczących zapłaty należności z 11 faktur. Stosownie do art. 230 k.p.c. gdy strona nie wypowie się do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, Sąd mając na uwadze wyniki całej sprawy może fakty te uznać za przyznane. W rozpoznawanej sprawie wyniki całej sprawy wskazują, że należności z 5 spośród 11 faktur nie zostały zapłacone w całości, należności z pozostałych 6 faktur zostały natomiast w pełni zaspokojone. Potwierdzają to zeznania świadków R. M. i K. P. oraz dokonana w połączeniu z tymi zeznaniami analiza załączonych do odpowiedzi na pozew dokumentów. Zeznania świadków oraz wskazywane przez nich dokumenty nie budzą wątpliwości, świadkowie szczegółowo odnieśli się do rozliczenia każdej z 11 faktur VAT, przy czym R. M. złożył zeznania po raz drugi wyjaśniając ewentualne wątpliwości dotyczące rozliczenia faktur o numerach (...).

Mając na uwadze wyniki całej sprawy Sąd zgodnie z art. 230 k.p.c. uznał więc, że powód - nie wypowiadając się co do twierdzeń strony przeciwnej i przedstawionych przez nią wraz z odpowiedzią na pozew dowodów - przyznał, iż należności z 11 faktur zostały zapłacone w takim zakresie, jaki potwierdzają to załączone do odpowiedzi na pozew dokumenty. Z dokumentami tymi korespondują zeznania świadków R. M. i K. P., przy czym trzeba zaznaczyć, że zeznania tych osób oraz dokonana w połączeniu z tymi zeznaniami analiza załączonych do odpowiedzi na pozew

dokumentów przeczą twierdzeniom pozwanej zawartym w odpowiedzi na pozew w przedmiocie tego, że całość należności z 11 faktur została zapłacona (w istocie 5 faktur zostało zaspokojonych jedynie w części).

W tym stanie rzeczy powództwo należało uznać w niewielkim zakresie za zasadne, tj. jedynie co do tej części należności, która zgodnie z zeznaniami świadków polegała „wstrzymaniu” i jako taka nie została zapłacona. Powództwo uwzględniono więc w zakresie kwoty 5.255,91 zł (a więc w zakresie 3,15 % całego żądania), stanowiącej sumę należności z następujących faktur :

- z faktury VAT nr (...), z której zasądzono kwotę 1.512,95 zł,
- z faktury VAT nr (...), z której zasądzono kwotę 935,74 zł,
- z faktury VAT nr (...), z której zasądzono kwotę 935,74 zł,
- z faktury VAT nr (...), z której zasądzono kwotę 935,74 zł,
- z faktury VAT nr (...), z której zasądzono kwotę 935,74 zł.

Wyjaśnić należy, że z zeznań świadków – pracowników księgowości, a zwłaszcza świadka R. M. – wynika, iż o „wstrzymaniu” płatności określonej kwoty decydują pracownicy innych działów niż dział księgowości, pracownicy działu księgowości otrzymują jedynie informację, że określona kwota ma zostać „wstrzymana”, tj. ma nie być zapłacona. Świadcowie nie wiedzieli więc, dlaczego w odniesieniu do pięciu wymienionych wyżej faktur polecono im dokonać „wstrzymania”, świadek R. M. zeznał jedynie, że może tylko przypuszczać, iż miał miejsce brak jakiegoś elementu, np. – jak zeznał – „jakiegoś stołu”.

W oparciu o opisane zeznania świadków nie było podstaw do tego, aby oddalić powództwo w zakresie kwot, co do których dokonano „wstrzymania” płatności. Jak już wskazano na wstępie rozważań pozwana w odniesieniu do 11 faktur VAT podniosła jedynie zarzut spełnienia świadczenia, taki sposób obrony pozwanej wskazuje więc, że przyznaje ona fakt, iż po jej stronie powstał obowiązek zapłaty należności stwierdzonych tymi fakturami. Pozwana w toku procesu nie twierdziła, że którakolwiek z 11 dostaw, w wyniku których wystawiono załączone do pozwu faktury była niekompletna, bądź że wobec spółki (...) zgłoszono reklamacje dotyczące towarów wymienionych w fakturach. Wobec braku twierdzeń pozwanej w tym zakresie, a także z uwagi na sposób obrony pozwanej, który sprowadza się wyłącznie do zarzutu zapłaty, przyjąć należało, że w zakresie, w jakim wbrew twierdzeniom pozwanej nie dokonano zapłaty, żądanie powoda jest uzasadnione.

W odniesieniu do zeznań świadków dodać należy, że nie mieli oni wiedzy na temat tego, co było podstawą „wstrzymania”, brak jest natomiast podstaw do oddalenia powództwa w oparciu o przypuszczenia świadków co do faktów, które nie zostały nawet objęte twierdzeniami strony pozwanej.

Ponadto mając na uwadze sposób obrony pozwanej, wyrażony w odpowiedzi na pozew, można założyć, że nawet jeżeli dostawy z pięciu wymienionych wyżej faktur początkowo były niekompletne bądź wadliwe (co mogło być przyczyną „wstrzymania” zapłaty), to do momentu złożenia odpowiedzi na pozew braki te zostały uzupełnione, w przeciwnym wypadku pozwana nie ograniczałaby bowiem swojej obrony do podniesienia zarzutu zapłaty, podniosłaby natomiast zarzut niedostarczenia rzeczy bądź zarzuty związane z wadami rzeczy.

Pozostaje rozważyć podniesione w odpowiedzi na pozew „z najdalej posuniętej ostrożności procesowej” zarzuty dotyczące niedoręczenia pozwanej faktur VAT, co jej zdaniem winno prowadzić do oddalenia powództwa o zasądzenie odsetek.

Twierdzenia pozwanej w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w materiale dowodowym. Świadek T. B. zeznał bowiem, że pracownicy biura spółki (...) wysyłali faktury pocztą bądź przesyłką kurierską w tym samym dniu, w którym faktura była wystawiana, natomiast świadkowie R. M. i K. P. nie zaprzeczyli temu, że faktury zostały pozwanej

spółce doręczone, przeciwnie – z ich zeznań wynika, że faktury zostały doręczone, zaksięgowane oraz rozliczone, o czym świadczą omówione przez świadków wydruki z systemu finansowo-księgowego pozwanej spółki.

Świadek R. M. wyjaśnił w czasie uzupełniających zeznań, że ostatnia kolumna wydruków z systemu finansowo-księgowego wskazuje na „datę płatności”, a więc tą datę, w której zgodnie z umową spółka komandytowa miała zapłacić należność z poszczególnych faktur. Dalej świadek wskazał, że data ta różni się od daty wskazanej przez spółkę (...) w fakturach VAT jako „termin płatności”, ponieważ spółka (...) jako „termin płatności” wpisywała datę wyliczoną od dnia wystawienia faktury, podczas gdy umowy, jakie zawiera spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, przewidują terminy liczone od daty doręczenia faktury nabywcy (pозwanej), a nie od daty jej wystawienia. Świadek zwrócił również uwagę na to, że w fakturach załączonych do pozwu spółka (...) zastosowała różne okresy płatności, co zdaniem świadka świadczy o tym, że daty wpisane w fakturach jako „termin płatności” zostały wyliczone niezgodnie z umową, która zawsze przewiduje jednolity „termin płatności”, zazwyczaj 30-dniowy. Świadek podkreślił jednak, że nie zna umowy łączącej pozwaną i spółkę (...).

Ciężar udowodnienia okoliczności mających znaczenie dla ustalenia terminu płatności zobowiązania spoczywa na stronie powodowej. Powód nie złożył ani umowy ramowej, ani pokwitowań odbioru poszczególnych faktur przez stronę pozwaną, a więc nie przedstawił materiału dowodowego pozwalającego ustalić terminy płatności zobowiązań z poszczególnych faktur. Dowodami na tą okoliczność nie mogą być faktury VAT, jak zauważył świadek R. M. zawierająca one różne okresy płatności (były to okresy wynoszące 30, 14 oraz 7 dni), co w powiązaniu z zeznaniami T. B., który potwierdził, że warunki sprzedaży zostały określone jednolicie w umowie ramowej, pozwala wyprowadzić wniosek, że „terminy płatności” podane w fakturach nie odpowiadają terminom umownym.

W tym stanie rzeczy za termin płatności należności z poszczególnych faktur przyjąć należało „datę płatności” wskazaną w ostatniej kolumnie wydruków z systemu finansowo-księgowego, które zostały złożone przez stronę pozwaną. Z zeznań R. M. wynika, że pracownicy pozwanej dokonali wyliczeń „dat płatności” zgodnie z umową, licząc ten termin od daty doręczenia faktury pozwanej spółce. Mimo tego, że powód nie przedstawił dowodów pozwalających ustalić terminu płatności poszczególnych zobowiązań, całość materiału dowodowego pozwala więc na dokonanie tego rodzaju ustaleń. „Daty płatności”, wskazane w ostatniej kolumnie wydruków z systemu finansowo-księgowego pozwanej, dla 11 załączonych do pozwu faktur przedstawiają się następująco:

1. faktura VAT nr (...) maja 2010 roku – karta 76
2. faktura VAT nr (...) maja 2010 roku – karta 76
3. faktura VAT nr (...) czerwca 2010 roku – karta 79
4. faktura VAT nr (...) czerwca 2010 roku – karta 78
5. faktura VAT nr (...) czerwca 2010 roku – karta 82
6. faktura VAT nr (...) czerwca 2010 roku – karta 78
7. faktura VAT nr (...) czerwca 2010 roku – karta 78
8. faktura VAT nr (...) lipca 2010 roku – karta 86
9. faktura VAT nr (...) lipca 2010 roku – karta 94
10. faktura VAT nr (...) lipca 2010 roku – karta 93
11. faktura VAT nr (...) lipca 2010 roku – karta 92

Powyższe daty należało przyjąć za terminy wymagalności świadczeń z poszczególnych faktur, odsetki za opóźnienie – dochodzone przez powoda zgodnie z art. 481 § 1 k.c. – są zasadne od dnia następnego po „datach płatności”.

Daty, w jakich pozwana dokonała zapłaty, również wynikają z wydruków z systemu finansowo-księgowego pozwanej, ponadto potwierdzają je załączone do odpowiedzi na pozew dowody wpłat. Świadek R. M. wyjaśnił, że w wydrukach z systemu finansowo-księgowego podana jest data, w jakiej wpłata wpłynęła na rachunek odbiorcy, a nie data dokonania polecenia przelewu, stąd jednodniowe rozbieżności między datą dokonania polecenia i datą wskazaną w wydrukach.

Za datę zapłaty należy przyjąć datę wpływu należności na rachunek spółki (...) bądź na rachunek organu prowadzącego egzekucję.

Porównanie dat płatności i dat zapłaty wskazuje, że pozwana dokonywała wpłat z kilkudniowymi bądź z kilkunastodniowymi opóźnieniami. Za ten okres żądanie zasądzenia odsetek było uzasadnione.

Sposób, w jaki dokonano wpłat należności z poszczególnych faktur opisano w części uzasadnienia obejmującej stan faktyczny, do której należy się w tym miejscu odwołać. Odnosząc ustalone fakty do żądania pozwu - szczegółowe wyjaśnienie kwot zasądzonych wyrokiem przedstawia się następująco:

1) faktury VAT nr (...)

powód domaga się zapłaty całej należności z tych faktur (870,79 zł i 878,40 zł), należności zostały zapłacone Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego w dniu 20 lipca 2010 roku, odsetki są uzasadnione od kwot 870,79 zł i 878,40 zł od dnia następującego po wskazanych wyżej datach płatności (26 maja i 29 maja 2010 roku) do dnia 20 lipca 2010 roku;

2) faktura VAT nr (...)

powód domaga się zapłaty całej należności z faktury – 81.612,15 zł,

pozwana zapłaciła 80.099,20 zł w dniu 21 lipca 2010 roku na rachunek spółki (...), nie zapłaciła kwoty 1.512,95 zł („wstrzymanie”),

zasądzono więc kwotę główną – 1.512,95 zł

oraz odsetki od kwoty 80.099,20 zł do dnia 21 lipca 2010 roku

odsetki od należności z tej faktury (od kwoty 1.512,95 i od kwoty 80.099,20 zł) są uzasadnione od dnia następującego po wskazanej wyżej dacie płatności (13 czerwca 2010 roku);

3) faktury VAT nr (...)

powód domaga się zapłaty całej należności z faktur, odpowiednio : 7004,97 zł; 4967,61 zł; 878,40 zł,

należności te zostały zapłacone w całości w dniu 21 lipca 2010 roku na rachunek spółki (...),

odsetki są uzasadnione do dnia 21 lipca 2010 roku, od dni następujących po wskazanych wyżej datach płatności omawianych trzech faktur (odpowiednio: 19 czerwca, 25 czerwca, 25 czerwca 2010 roku);

4) faktura VAT nr (...)

faktura wystawiona na kwotę 6.286,17 zł, powód domaga się zapłaty części należności z tej faktury – kwoty 441,59 zł;

należność której powód nie żąda została zapłacona w ramach wpłaty kwoty 47.913,41 zł Naczelnikowi (...) Urzędu Skarbowego (co opisano w części uzasadnienia obejmującej stan faktyczny),

kwota 441,59 zł została natomiast zapłacona w dniu 21 lipca 2010 roku na rachunek spółki (...) w ramach wpłaty kwoty 118.903,73 zł (wpłaty z faktury (...) w kwocie 441,59 zł dotyczy zapis w tytule przelewu o treści: „Z.. W.. (...) obcy numer referencyjny # (...) *1” - co wyjaśnił świadek R. M.);

odsetki od należności z tej faktury liczone od kwoty 441,59 zł są uzasadnione od dnia następującego po wskazanej wyżej dacie płatności (19 czerwca 2010 roku) do dnia 21 lipca 2010 roku;

5) faktura VAT nr (...)

faktura wystawiona na kwotę 15.372 zł, powód domaga się zapłaty części należności tej faktury – kwoty 1.871,48 zł;

z materiału dowodowego wynika, że należność z tej faktury została zapłacona do kwoty 14.638,50 zł w dniu 28 lipca 2010 roku na rachunek spółki (...) w ramach wpłaty kwoty 33.385,05 zł;

kwota 935,74 zł nie została zapłacona („wstrzymanie”)

mając na uwadze żądanie pozwu (obejmujące kwotę 1.871,48 zł) z faktury tej zasądzone kwotę główną 935,74 zł oraz odsetki od kwoty 935,74 zł liczone do dnia zapłaty kwoty 14.638,50 zł, tj. do dnia 28 lipca 2010 roku;

odsetki od należności z tej faktury są uzasadnione od dnia następującego po wskazanej wyżej dacie płatności (18 lipca 2010 roku)

6) faktury VAT nr (...)

faktury wystawione odpowiednio na kwoty: 17.943,54 zł, 15.148,87 zł, 20.269,06

zł, powód domaga się zapłaty całości z dwóch pierwszych faktur i części należności z faktury (...) – tj. kwoty 20.015,95 zł (z tej ostatniej faktury powód nie żąda więc kwoty 253,11 zł);

z każdej z tych faktur nie została zapłacona kwota 935,74 zł („wstrzymanie”), w wyroku zasądzone więc – z omawianych trzech faktur plus faktura (...) – kwotę $4 \times 935,74 \text{ zł} = 3742,96 \text{ zł}$;

odsetki od należności z omawianych trzech faktur są uzasadnione od dnia następującego po wskazanej wyżej dacie płatności (dla każdej z tych faktur jest to data 18 lipca 2010 roku);

- faktura (...) została zapłacona do kwoty 17.007,80 zł :

w tym kwota 15.001,69 zł w dniu 30 lipca 2010 roku na rachunek komornika oraz

kwota 2006,11 zł w dniu 28 lipca 2010 roku na rachunek urzędu skarbowego,

odsetki zasądzone więc od kwoty 15.001,69 zł do dnia 30 lipca 2010 roku oraz od kwoty 2006,11 zł do dnia 28 lipca 2010 roku;

- faktura (...) została zapłacona do kwoty 14.213,13 zł w dniu 30 lipca 2010 roku na rachunek komornika, odsetki zasądzone więc od tej kwoty do dnia 30 lipca 2010 roku;

- faktura (...), z której powód nie żąda kwoty 253,11 zł (zapłaconej na rachunek spółki (...)) poza kwotą 253,11 zł została zapłacona do kwoty 19.080,21 zł w dniu 30 lipca 2010 roku na rachunek komornika, odsetki zasądzone więc od tej kwoty do dnia 30 lipca 2010 roku.

Mając na uwadze powyższe rozważania i wyliczenia zasądzeniu podległa kwota główna w wysokości 5255,91 zł, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku oraz odsetki od opisanych wyżej kwot, o których orzeczono w punkcie II sentencji wyroku.

Dokonanie powyższych wyliczeń było możliwe w oparciu o kompleksową ocenę całego materiału dowodowego, w tym zeznań świadków R. M. i K. P., którzy opisali sposób rozliczenia każdej faktury oraz podali, jakie należności składają się na każdą z dokonanych przez pozwaną wpłat.

W orzecznictwie i w piśmiennictwie podkreśla się, że zgodnie z art. 451 § 1 k.c. to dłużnik w pierwszej kolejności (przed wierzycielem) ma uprawnienie do wskazania, który ze swoich długów chce zaspokoić. Powołany art. 451 k.c. w § 1 stanowi, że :

dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić, jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne;

natomiast w § 2 stanowi, że: jeżeli dłużnik nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić, a przyjął pokwitowanie, w którym wierzyciel zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z tych długów, dłużnik nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu.

Dłużnik w pierwszej kolejności (przed wierzycielem) ma więc uprawnienie do wskazania, który ze swoich długów chce zaspokoić, a wyborowi dłużnika wierzyciel nie może się sprzeciwić, bowiem popadnie w zwłokę (art. 486 § 2 k.c.), chyba że zachodzi sytuacja wskazana w art. 451 § 1 zdanie drugie k.c.. Wskazuje się również, że art. 451 § 1 k.c. uprzywilejowuje dłużnika. Ma on pierwszeństwo w wyborze sposobu zarachowania, a jeśli nawet z tego prawa nie skorzysta, może odmówić przyjęcia pokwitowania (por. Agnieszka Rzetecka-Gil, Komentarz do art.451 Kodeksu cywilnego).

Sąd Najwyższy dokonał wykładni art. 451 k.c. między innymi w wyroku z dnia 17 stycznia 2007 r. (II CSK 412/06), gdzie wskazał, że : „gdy dłużnik ma kilka długów, to ma prawo wyboru, który z nich zaspokoić, przy czym oświadczenie w tym przedmiocie powinien złożyć w chwili spełnienia świadczenia. W braku takiego oświadczenia dłużnika, z dokonania zaliczenia może skorzystać wierzyciel, przy czym tym wyborem dłużnik nie jest związany dopóty, dopóki nie przyjmie wystawionego pokwitowania, wierzyciel może bowiem wskazać dług, na rzecz którego świadczenie zostanie zarachowane tylko przez wydanie pokwitowania. Próba więc skorzystania przez wierzyciela z uprawnienia przewidzianego w art. 451 § 2 k.c. ponownie uprawnia dłużnika, tj. daje mu możliwość skutecznego wskazania długu, który chciałby zaspokoić, niemniej dłużnik jest uprawniony tego dokonać tylko niezwłocznie po otrzymaniu pokwitowania. Niedokonanie wyboru przez dłużnika w chwili realizacji świadczenia i bierność wierzyciela w kwestii zarachowania nie uprawnia już dłużnika do dokonywania w dalszym ciągu wyboru, na poczet którego długu chce zaliczyć swoje świadczenie”.

W okolicznościach niniejszej sprawy powód – co już podkreślano – nie złożył pisma procesowego odpowiadającego na twierdzenia i zarzuty podniesione w odpowiedzi na pozew, w treści pozwu także nie wskazał, w jaki sposób rozliczył dokonane przez pozwaną na rachunek organów egzekucyjnych wpłaty. Oznacza to, że pozwana (jako dłużnik) zasadnie skorzystała z uprawnienia do wskazania, które ze swoich długów poprzez które wpłaty zamierzała zaspokoić. Pozwana mogła to uczynić momentu, w którym spółka (...) wręczyłaby jej pokwitowanie, co jednak nie nastąpiło.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. i 98 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. nr 163, poz. 1349 z 2002 roku).

Sąd rozliczył koszty stosunkowo - stosownie do art. 100 k.p.c., przy założeniu, że powód wygrał sprawę w 3,15 %.

Koszty jakie podlegają rozliczeniu po stronie powoda wynoszą 11.968 zł, w tym: 8.351 zł – opłata od pozwu, 3600 zł - koszty zastępstwa procesowego, 17 zł - opłata skarbową od pełnomocnictwa. Koszty jakie podlegają

rozliczeniu po stronie pozwanej wynoszą 3617 zł i obejmują koszty zastępstwa procesowego oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa.

Powód powinien otrzymać od pozwanej 3,15 % z 11.968 zł, tj. kwotę 376,99 zł, pozwana powinna otrzymać od powoda 96,85 % z 3617 zł, tj. kwotę 3.503,06 zł, na rzecz pozwanej zasądzono więc różnicę – 3.126,07 zł.